

ADVIES Nr. 2.271

Zitting van dinsdag 21 december 2021

Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, §3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers en tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector

x x x

A D V I E S Nr. 2.271

Onderwerp: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, §3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers en tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector

Bij brief van 30 oktober 2021 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, de Raad verzocht zich uit te spreken over het ontwerp van KB tot wijziging van het KB van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, § 3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers en tot wijziging van het KB van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector.

Volgens de toelichting in de brief heeft het ontwerp van koninklijk besluit als doelstelling om de federale regels inzake socialezekerheidsbijdragen en verminderingen te uniformiseren voor de maatwerkbedrijven zodat het onderscheid tussen beschutte en sociale werkplaatsen wordt opgeheven.

Het voornoemd ontwerp van koninklijk besluit zorgt ervoor dat de loonmatigingsbijdrage niet verschuldigd is voor de mindervalide werknemers van alle maatwerkbedrijven. Het zorgt er ook voor dat alle maatwerkbedrijven onder de sociale Maribel zullen vallen en dat de specifieke regels voor de beschutte werkplaatsen voor alle maatwerkbedrijven van toepassing zal zijn.

Daarnaast wordt er in de brief verwezen naar het ontwerp van programmawet met betrekking tot de maatwerkbedrijven dat een aanpassing betreft van de programmawet (I) van 24 december 2002 met het oog op de integratie van de maatwerkbedrijven in de werkgevers "categorie 3" voor de structurele vermindering van RSZ-bijdragen.

De Raad heeft hierover ook een adviesaanvraag ontvangen en dat heeft geleid tot het advies nr. 2.251 van 19 november 2021.

Op basis van het verslag van de samengeroepen werkgroep heeft de Raad op 21 december 2021 volgend advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 30 oktober 2021 heeft de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken, de Raad verzocht zich uit te spreken over het ontwerp van KB tot wijziging van het KB van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, § 3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers en tot wijziging van het KB van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector.

Volgens de toelichting in de brief heeft het ontwerp van koninklijk besluit als doelstelling om de federale regels inzake socialezekerheidsbijdragen en verminderingen te uniformiseren voor de maatwerkbedrijven zodat het onderscheid tussen beschutte en sociale werkplaatsen wordt opgeheven.

Het voornoemd ontwerp van koninklijk besluit zorgt ervoor dat de loonmatigingsbijdrage niet verschuldigd is voor de mindervalide werknemers van alle maatwerkbedrijven. Het zorgt er ook voor dat alle maatwerkbedrijven onder de sociale Maribel zullen vallen en dat de specifieke regels voor de beschutte werkplaatsen voor alle maatwerkbedrijven van toepassing zal zijn.

Daarnaast wordt er in de brief verwezen naar het ontwerp van programmawet met betrekking tot de maatwerkbedrijven dat een aanpassing betreft van de programmawet (I) van 24 december 2002 met het oog op de integratie van de maatwerkbedrijven in de werkgevers "categorie 3" voor de structurele vermindering van RSZ-bijdragen.

De Raad heeft hierover ook een adviesaanvraag ontvangen en dit heeft geleid tot het advies nr. 2.251 van 19 november 2021.

In het advies nr. 2.251 heeft de Raad zich onder andere uitgesproken over de overheveling van de maatwerkbedrijven naar categorie 3 van de structurele socialezekerheidsverminderingen voor werkgevers zoals beoogd werd door hoofdstuk 2 van de Titel 'sociale zaken' van het voorontwerp van Programmawet.

Het voorontwerp van Programmawet doorloopt nog steeds de parlementaire procedure met het oog op de aanneming ervan tegen het einde van het jaar.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat nu voorligt voor advies geeft aldus verdere uitwerking aan integratie van de maatwerkbedrijven in de categorie 3 van de structurele socialezekerheidsverminderingen voor werkgevers.

Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet een inwerkingtreding op 1 januari 2022.

Om hem bij zijn onderzoek bij te staan, kon de Raad rekenen op de verduidelijkingen en de expertise van de vertegenwoordigers van de Beleidscel van de minister van Sociale Zaken, de heer F. Vandenbroucke. De Raad wil hen daarvoor bedanken.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad herhaalt zijn gezamenlijk ingenomen standpunt in het advies nr. 2.251 van 19 november 2021 waarbij hij zich akkoord verklaarde met de integratie van alle maatwerkbedrijven onder de categorie 3 van de structurele socialezekerheidsverminderingen.

De Raad herinnert aan zijn vraag in zijn advies nr. 2.251 over het voorontwerp van Programmawet om voor de kostprijs van de versterking van de structurele verminderingen in toereikende alternatieve financiering te voorzien. Deze werd bij de besprekingen over het ontwerp van koninklijk besluit in de werkgroep positief beantwoord door de vertegenwoordigers van de beleidscel Sociale Zaken, met een uitnodiging om zowel voor het forfait van de alternatieve financiering voor 2022 als voor het structurele mechanisme vanaf 2023 dit principe verder te operationaliseren via het Beheerscomité van de Sociale Zekerheid. De Raad vraagt dat dan op dat ogenblik ook recht wordt gedaan aan het concrete voorstel van de sociale partners.

De Raad kan instemmen dat vanaf 1 januari 2022 het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit in werking treedt. Hij ziet dit evenwel als een eerste fase. De Raad vraagt daarom dat in een tweede fase zo snel als mogelijk werk gemaakt van een volledige inkanteling van de doelgroepwerknemers in categorie 3b, door hantering van een ruime notie van mindervaliden. De Raad verwijst daarvoor ook naar zijn cao nr. 150 voor het medisch SWT en naar zijn eerdere adviezen inzake de vrijstelling van outplacement, waarbij telkens ook de ruimere notie van doelgroepwerknemers werd gehanteerd.

De bijkomende middelen die nodig zijn voor die operatie moeten worden gekoppeld aan de uitdrukkelijke voorwaarde dat er vooraf nagelvaste en transparante waarborgen worden geboden opdat de middelen die door de vermindering van de kost van de regionale doelgroepverminderingen regionaal vrijkomen integraal worden geherinvesteerd in de sector van de maatwerkbedrijven. Er kan geen sprake zijn van een ongeconditioneerde overdracht van middelen van de federale overheid naar het regionale niveau. Dergelijke waarborgen laten toe om voor de federale overheid de terugverdieneffecten te realiseren om op die wijze de kost van een volledige inkanteling beheersbaar te houden. De Raad vraagt daarom ook dat een dergelijke operatie wordt gebaseerd op enerzijds een precieze inschatting van de middelen die voor Vlaanderen vrijgekomen door een besparing op de doelgroepverminderingen en anderzijds een precieze inschatting door de federale overheid van de netto kosten, rekening houdend met de terugverdieneffecten voor de federale overheid van de herinvestering van de regionaal vrijgekomen middelen in de sector. De Raad vraagt dat een dergelijke uitbreiding opnieuw voor advies aan de Raad wordt voorgelegd, samen met alle elementen die moeten toelaten adequaat te beoordelen of aan de bovenvermelde voorwaarden is voldaan.

De Raad verwelkomt dat het ontwerp van koninklijk besluit in één beweging het sociale Maribelfonds van de beschutte werkplaatsen uitbreidt naar het geheel van de maatwerkbedrijven, met navenante uitbreiding van de middelen. Met die middelen zal echter ook de continuïteit moeten worden gevrijwaard van de tewerkstelling van de werknemers die tevoren vanuit regionale tewerkstellingssteun en doelgroepverminderingen werden betaald. Dit vereist dat aan de sectorale sociale partners die dit Fonds beheren voldoende flexibiliteit wordt gelaten om de middelen van de sociale Maribel daartoe te gebruiken.
